

REMISSVAR

2019-06-27

Dnr: BO 2019-0188-2

Justitiedepartementet
Straffrättsenheten

Utkast till lagrådsremiss Ett särskilt straffansvar för samröre med en terroristorganisation

(dnr Ju2019/01919/L5)

Inledning

Barnombudsmannen har beretts tillfälle att yttra sig över utkastet till lagrådsremiss Ett särskilt straffansvar för samröre med en terroristorganisation. Barnombudsmannen kommenterar förslaget med utgångspunkt i vårt uppdrag att företräda barn och ungas rättigheter och intressen utifrån FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen). Vi beaktar även hur den har tolkats av FN:s kommitté för barnets rättigheter (FN:s barnrättskommitté) genom deras allmänna kommentarer.

Barnombudsmannen instämmer i att det är viktigt att få bukt med de krafter som söker rekrytera barn till att begå terroristbrott eller att finansiera terrorism. En ökad kriminalisering påverkar även barn och unga. Det är därför beklagligt att förslaget inte har något barnrättsperspektiv, vilket utvecklas nedan. I övrigt har vi inga synpunkter.

Frånvaron av barnrättsperspektiv

Den 1 januari 2020 blir barnkonventionen svensk lag vilket medför att barnrättsperspektivet inte längre ska ses som ett perspektiv bland andra utan konventionens artiklar kommer då kunna läggas till grund för myndigheters beslut i mål och ärenden. Det är därför anmärkningsvärt att utkastet saknar ett tydligt barnrättsperspektiv, nödvändiga referenser till barnkonventionen och en konsekvensanalys utifrån barnets perspektiv. Bristen på barnrättsperspektiv och hänvisningar till barnkonventionen är än mer anmärkningsvärd med tanke på att regeringen i propositionen till inkorporering av barnkonventionen, som riksdagen antog, tydliggör att ett av huvudsyftena med en inkorporering är att säkerställa att ett barnrättsbaserat synsätt genomsyrar allt arbete med och för barn i Sverige, från lagstiftning till enskilda ärenden.¹ Detta framgår också av Sveriges strategi för att stärka barnets rättigheter, som antogs av riksdagen i december 2010.

Som vi påpekade i vårt remissvar till SOU 2018:65 Informationsutbyte vid samverkan mot terrorism är det viktigt att konsekvensanalyser görs med särskilt fokus på barn och unga eftersom artikel 37 och 40 i barnkonventionen fastslår att barn och unga inte ska behandlas på samma sätt som vuxna i straffrättsprocesser.

¹ Prop. 2017/18:186 Inkorporering av FN:s konvention om barnets rättigheter, s 191.

I FN:s barnrättskommittés allmänna kommentar om barnets rättigheter inom rättsskipning för unga lagöverträdare förklaras närmare hur ett särskilt rättssystem för barn och unga bör se ut, hur barn som misstänkts eller åtalas för, eller har befunnits skyldiga till att ha begått brott ska behandlas och hur konventionens artiklar ska tolkas och tillämpas i detta sammanhang.²

Föredragande i ärendet har varit juristen Emma Enhol.

Elisabeth Dahlin
barnombudsman

² FN:s barnrättskommitté. Allmän kommentar Nr 10 (2007) om Barnets rättigheter inom rättsskipning för unga lagöverträdare.